

24. avgust 2016. godine

Danas

Šta su u otvorenom pismu, upućenom novom ministru privrede, poručili privrednici okupljeni u Mreži za poslovnu podršku

Većina preduzeća posluje na ivici bankrota

Predstavnici kompanija i privrednih organizacija, okupljenih u Mreži za poslovnu podršku (reč je o međunarodnoj poslovnoj asocijaciji sa sedištem u Srbiji), uputili su otvoreno pismo novom ministru privrede u Vladi Srbije, Goranu Kneževiću

Uvođenje progresivnog oporezivanja zarada jedan od tri reformska zahvata koji ne trpe odlaganje

U pismu mu skreću pažnju na to da već više od 10 godina privrednici čekaju na sprovođenje tri reforme od ključnog značaja za promenu poslovnog okruženja u Srbiji. Na listi prioriteta našli su se: smanjenje poreza i doprinosa na zarade i uvođenje progresivnog oporezivanja zarada, zatim rešavanje problema skupih i nepristupačnih kredita, stvaranjem alternativnih izvora finansiranja privrede, i najzad uvođenje kontrole

nad nametima koje lokalne samouprave stavljaju na pleća privrede, uz određivanje jasnih kriterijuma za broj i visinu tih nameta.

U toj asocijaciji naglašavaju da privreda Srbije plaća veliki ceh prolongiranja sprovođenja navedenih reformi i kao jedan od argumenata za tu konstataciju navode da nivo zaduženosti privrednih društava dostiže, u proseku, 196 odsto visine osnivačkog kapitala, što znači da većina preduzeća posluje na ivici bankrota. Ništa manje alarmantan nije ni podatak da je u prvoj polovini 2016, za naplatu potraživanja bilo potrebno 132 dana, po čemu je Srbija rame uz rame sa Bosnom i Hercegovinom (oko 130 dana). Potencijalne mlade preduzetnike (do 35 godina starosti) posebno obeshrabruje podatak da tek svaka treća firma može da opstane na tržištu duže od tri godine, po čemu smo znatno ispod proseka u Evropi gde čak 64,7 odsto firmi nastavlja da radi i po isteku tog perioda.

U Mreži za poslovnu podršku velike primedbe imaju na rad lokalnih samouprava, odnosno na veliki broj i visinu nameta koje propisuju samouprave. "Visoki porezi i doprinosi na rad, udruženi sa nedostatkom povoljnih izvora finansiranja preduzetnika, naterali su između 550.000 i 750.000 građana Srbije da rede u sivoj zoni. Ako se tome doda podatak da prosečan osnivački kapital malih preduzeća i preduzetnika iznosi samo 5.060 evra, onda je jasno da su posebno ugroženi mladi i žene preduzetnici koji zbog visokih nameta često izbegavaju da legalizuju svoj biznis", konstatuje se, između ostalog, u otvorenom pismu.

U ovoj asocijaciji ukazuju i na to da zbog izostanka tri najvažnije privredne reforme negativne posledice trpe i stotine hiljada građana legalno zaposlenih u privatnom sektoru, jer pod pritiskom brojnih nameta, njihovi poslodavci nisu u mogućnosti da im isplate pristojnije zarade, dok su oni koji rade u tzv. kineskim, ali i u većini domaćih radnji, plaćeni ispod minimalne zarade, pa spadaju u kategoriju socijalno ugroženih. Srbija je pritom jedna od retkih zemlja u Evropi gde se minimalna zarada, koja predstavlja egzistencijalni minimum za zaposlenog, oporezuje istim poreskim stopama kao neto zarade koje iznose više stotina hiljada dinara mesečno. "Ogorčeni smo na politički establišment, zato što za vreme predizborne kampanje nije organizovano nijedno ozbiljno javno

sučeljavanje privrednika i kandidata za najviše političke funkcije, već je u javnosti predstavljena ružičasta slika o navodnom oporavku privrede koji je veoma diskutabilan. Nadamo se da ćete Vi, kao novi ministar privrede, učiniti korak napred da se prekine sa ovakvom praksom i omogućiti privrednicima da budu konsultovani. S obzirom na to da je Vlada Srbije proglasila 2016. za godinu preduzetništva pravi je trenutak za sprovođenje tri najvažnije reforme koje privrednici čekaju već čitavu deceniju", poručuju preduzetnici novoizabranom ministru privrede Goranu Kneževiću.

Privreda Srbije plaća veliki ceh prolongiranja sprovođenja reformi, o čemu svedoči i podatak da nivo zaduženosti privrednih društava dostiže, u proseku, 196 odsto visine osnivačkog kapitala, što znači da većina preduzeća posluje na ivici bankrota

Znatno ispod evropskog proseka

U Mreži za poslovnu podršku upozoravaju i na to da se tek svaka 18. firma u Srbiji bavi nekim oblikom proizvodnje koja je pokretač izvoza i od koje direktno zavisi društveno bogatstvo i životni standard stanovništva (evropski prosek je svaka četvrta firma). Znatno ispod evropskog proseka smo i kad je reč o izvoznicima iz sektora malih i srednjih preduzeća - u Srbiji se samo 4,1 odsto firmi bavi izvoznim poslovima, dok ih je u Evropi tri puta više, preciznije 11,9 odsto. To je, kako se procenjuje, posledica hroničnog nedostatka obrtnog kapitala i visokih nameta na rad koji našu privredu čine nekonkurentnom na inostranim tržištima.

EPS polovne pumpe platio skuplje od novih?

Elektroprivreda Srbije kupila je dve polovne pumpe od "Južne Bačke", koje su 2014. godine nabavljene za potrebe EPS-a kako bi se ispumpala voda iz rudarskog kopa Tamnava, objavio je BIRN.

Dve nove pumpe navedenog modela koštaju oko 330.000 evra, dok je EPS za dve polovne dao oko 600.000.

EPS je u oktobru 2015. godine raspisao tender za nabavku dve polovne pumpe, pri čemu je naveo tačnu marku i tip pumpi koje želi da nabavi. Baš tu marku i taj tip kompanija "Južna Bačka" kupila je u oktobru 2014. godine, a za potrebe EPS-a prilikom isušivanja potopljenog kopa Tamnava.

Kako navodi ova medijska organizacija, prema podacima austrijske kompanije "Andritz" (Andric), kompanija ENTJUBA ("Entergotelnika Južna Bačka") je u oktobru 2014. godine kupila dve pumpe tipa FP 40-700 DD, a niko više u Srbiji od njih nije kupovao ove pumpe. Identičan model se navodi i u tenderu EPS-a iz oktobra 2015. godine pod nazivom "Nabavka dve polovne dvouzlazne pumpe tipa FP 40-700 DD sa postoljem, pratećom opremom i potisnim cevovodom".

BIRN u austrijskoj kompaniji saznaje da nova pumpa navedenog modela košta 165.000 evra, što znači da za dve pumpe treba izdvojiti 330.000 evra. EPS je sa "Južnom Bačkom" sklopio ugovor o kupovini dve polovne pumpe sa pratećom opremom za 71 milion dinara, što je približno 600.000 evra. U prateću opremu ulaze cevovod, postolje za pumpu i čamac za četiri osobe.

Direktor EPS-a, Milorad Grčić je, odgovarajući na pitanje "zašto baš sada EPS kupuje ove pumpe i da li je kompanija ikada kupovala pumpe slične snage i sličnog tipa", odgovorio: "Pumpe su kupljene imajući u vidu klimatske promene i velike padavine".

Posao isušivanja kopa Tamnava, vredan 15 miliona evra, septembra 2014. godine dobili su konzorcijum koji čine kompanije iz Novog Sada "Energotehnika Južna Bačka" i rumunska kompanija "Neš". BIRN je tada objavio da ove dve firme ne ispunjavaju tenderske uslove s obzirom da nisu imale referencu i iskustva u poslovima ispumpavanja velikih voda.

Ovaj konzorcijum je posle ulaska u posao angažovao treću kompaniju, koja nije bila navedena kao podizvođač, holandski "Van Hek", kompaniju koja je specijalizovana za ispumpavanje voda i koja raspolaže opremom, a pre

svega, pumpama. Najveći deo vode iz potopljenog rudnika izbacilo je 20 holandskih pumpi. Ipak, "Južna Bačka" je od "Andrica" kupila dve pumpe, jer kako je 2014. rekao vlasnika Dragoljub Zbiljić, holandske pumpe nisu mogle da dopru do većih dubina.

Skoro dve godine kasnije, na pitanje zašto su kupljene polovne pumpe, kada nove koštaju isto, ili čak manje od onoga što je plaćeno "Južnoj Bačkoj", u EPS-u odgovoraju da je to netačna informacija, i dodaju: "S obzirom da je njihova primena opravdana u slučaju značajnih poplava, ekonomski nije opravdana kupovina novih pumpi za ove namene".

Dragoljub Zbiljić, vlasnik "Južne Bačke" odbio je da odgovori na pitanja BIRN-a koja se odnose na prodaju pumpi EPS-u.

Unija sindikata prosvetnih radnika Srbije samostalno traži svoja prava

Protest prosvetara 31. avgusta

Unija sindikata prosvetnih radnika Srbije organizovaće 31. avgusta protest pod nazivom "Pet do 12", odlučeno je na sastanku Glavnog odbora tog sindikata.

Tom prilikom članovi Unije podsetiće novu Vladu Srbije da ne odustaju od sporazuma, potpisanog posle petomesečnog štrajka, kojim je, između ostalog, bilo predviđeno uvođenje platnih razreda, isplata novogodišnje nagrade i povećanje plata. Unija je, podsetimo, tužila državu zbog neispunjavanja sporazuma, ali je tužba odbijena i sada se čeka izjašnjenje Apelacionog suda.

Jasna Janković, predsednica Unije, kaže za Danas da će prosvetni radnici sa protesta zatražiti da im se isplati između 3.000 i 5.000 dinara, što im je zbog pogrešnog obračuna oduzeto još prošle godine. Ona podseća da je

dvoje zaposlenih podnelo tužbe i da su dobili na sudu, te da je državi bolje da izdvoji 450 miliona dinara i nadoknadi prosvetarima ono što im je nezakonito uzeto, nego da plaća i sudske troškove. O izostanku zajedničkog nastupa sa ostalim reprezentativnim sindikatima Jankovićeva kaže da je protest Unije "samostalna akcija, ali da su svi dobrodošli".

- Niko nas nije zvao, a i da jeste, ne bih prihvatio da učestvujem u protestu. Na prošlonedeljnom sastanku sa ministrom prosvete niko sem mene nije pitao šta će biti sa sporazumom, a njegovom primenom bismo rešili sve probleme u prosveti. Ne znam iz kog razloga se rasipa energija i čiji je to interes. To je nekorektno i neodgovorno. Imamo ogroman problem sa zaposlenima sa šestim stepenom stručne spreme i ako se njihov status ne reši to je razlog da stanemo 1. septembra, a ne da se ovako rasipa energija - smatra Ranko Hrnjaz, predsednik Nezavisnog sindikata radnika u prosveti Vojvodine.

Šta čeka 2.000 ljudi kojima se sprema otkaz u "Železnicama Srbije"

Nešto više od 2.000 ljudi će do kraja godine otići iz "Železnica Srbije", a otpremnine koje su predviđene za njih iznosiće 180 do 200 evra po godini radnog staža.

Tačan broj onih koji odlaze još nije precizan ali bi, prema najavama ministarke saobraćaja, građevinarstva i infrastrukture Zorane Mihajlović, on mogao da bude poznat u narednih mesec dana.

- Neka procena koja je prihvaćena od svih je da bi do kraja godine iz "Železnica" moglo da ode preko 2.000 ljudi. Očekujemo prvo da vidimo koji je broj ljudi koji će se dobrovoljno javiti za odlazak, ali je važno da svi zaposleni u "Železnici" treba da budu sigurni da niko neće otići, a da ne dobije socijalni program sa kojim će se složiti i poslovodstvo, i sindikati, i

Vlada Srbije - kazala je ministarka.

Radnicima bi trebalo da budu ponuđene otpremnine u visini jedne trećine bruto plata za period rada u preduzeću, plus 50 odsto od tog iznosa. U finalu, on će se kretati između 180 i 200 evra po godini staža (u zavisnosti od visine plate).

Prvo će se ići na prijavljivanje za dobrovoljni odlazak iz preduzeća onih radnika koji ispunjavaju bar jedan uslov za penziju. Međutim, ukoliko se za dobrovoljni odlazak ne prijavi dovoljno zaposlenih, višak će se rešavati na osnovu sistematizacija koje su urađene u svim preduzećima koja su nastala nakon reforme „Železnica“.

- Trenutno razgovaramo sa sindikatima u "Železnici" i utvrđujemo socijalni program koji bi trebalo da bude onakav kakav je, otprilike, urađen i za Elektroprivredu Srbije (EPS) - kazala je Mihajlović.

Problem "Železnica Srbije" je taj što imaju mnogo više starijih radnika nego mlađih, što nedostaje mašinovođa i pružnih radnika, ali i što je veliki broj ljudi zaposleni u administraciji, koja će najvećim delom i ostajati bez posla.

Prema ranijoj proceni Svetske banke i radne grupe u kojoj su predstavnici Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i posloводства, do kraja 2017. godine iz „Železnica Srbije“ treba da ode oko 6.000 ljudi. Samo za isplatu otpremnina za višak zaposlenih u tom javnom preduzeću država će morati da plati oko 39 miliona evra.

„Železnice Srbije“ imaju 17.635 zaposlenih

Infrastruktura "Železnice"

Broj zaposlenih: 9.811

Višak: 1.751 (50 odsto izvršne službe, 50 odsto administracija)

Srbija Kargo

Broj zaposlenih: 4.025

Višak: 801 (20 odsto izvršne službe, 80 odsto administracija)

Srbija voz

Broj zaposlenih: 2012

Višak: 474 (20 odsto izvršne službe, 80 odsto administracija)

OTKRIVAMO Potencijalni kupci "Galenike" imaju jedan ni malo prijatan uslov

Potencijalni kupci "Galenike" traže da ta fabrika lekova ima najviše 750 radnika umesto sadašnjih 1.400, ekskluzivno saznaje "Blic".

ŠTA KO NUDI		Galenika	
KONZORCIJUM FRONTIER I PETROVAX PHARM		CADILA, INDIJA	
700 radnika zadržavanje bez dodatnih uslova	40.000.000 € investicija	750 radnika zadržavanje uz uslove	Realizacija detalja iz tendera po isteku roka od tri meseca nakon potpisivanja ugovora
7.000.000 € ponuda	Zapošljavanje novih radnika paralelno sa razvojem investicija	7.000.000 € ponuda	Neograničen broj dozvola za ulazak radnika iz Indije u "Galeniku"
Preuzimanje dugova "Galenike" prema bankama	Preuzimanje 100% kapitala "Galenike" nakon 2021.	Pomoć države u rešavanju dugova "Galenike" prema bankama	

Menadžeri farmaceutske kompanije "Cadila" iz Indije i britansko-ruskog fonda "Frontier" i "Petrovax Pharma" vrlo precizno su se pozabavili troškovima koji bi ih čekali ukoliko uđu u "Galeniku". Kako saznaje "Blic", ovi potencijalni kupci zemunske fabrike u svojim ponudama u broj navode koliko radnika žele da vide u "Galenici", odnosno za koliko njih bi morala da se pobrine država.

- Obe kompanije na prvi pogled nude slične uslove, ali ukoliko se ponude detaljnije pogledaju, postoje značajne razlike po pitanju viđenja radnika. Britansko-ruski fond, recimo, vidi "Galeniku" sa 700 radnika i ne traži nikakve uslove. Indijci istovremeno pristaju na 50 ljudi više, ali uz čak 11 uslova koji iz ugla menadžmenta i zaposlenih u ovoj fabrici teško da mogu biti prihvatljivi. U oči posebno upada zahtev da se njihovi radnici iz Indije koji rade na slučaju "Galenike", poput recimo ljudi iz finansija, tretiraju kao zaposleni zemunske fabrike. Ne prija, a nije jasan ni zahtev Indijaca za neograničeni broj dozvola za ulazak njihovih radnika u "Galeniku" - otkriva izvor "Blica".

Za 25 odsto kapitala "Galenike" obe kompanije nude oko sedam miliona evra, koliki je i minimalni zahtev države kao većinskog vlasnika ove fabrike. Britansko-ruski fond, čijem je dolasku u "Galeniku" posredovao srpski biznismen Toplica Spasojević, nudi i investicije između 30 i 40 miliona evra.

- Smanjenjem broja radnika oni u startu žele da stabilizuju firmu, ali u ponudi navode da bi sa ulaganjima u širenje proizvodnje, novu tehnologiju i zaštitu životne sredine zapošljavali nove ljude i povećavali zarade. Spremni su i da odmah nakon potpisivanja ugovora o strateškom partnerstvu sa "Galenikom" isplate sve dogovorene obaveze, uključujući i 70 miliona evra dugova koje ova fabrika ima prema komercijalnim bankama. Indijci, s druge strane, traže pomoć od države u smislu rešavanja ovog problema - kaže sagovornik našeg lista.

Oba potencijalna kupca računaju da će država otpisati 130 miliona evra duga "Galenike" prema državnim kompanijama. Podrazumevaju i da će država rešiti problem viška oko 700 radnika, s kojima treba da dogovori socijalni program.

Brazilci ispali iz igre

Prema nezvaničnim informacijama, farmaceutska kompanija EMS iz Brazila, čija je tehnička ponuda prihvaćena, mogla bi da ispadne iz igre zbog nepravilnosti u finansijskom delu. Izvor "Blica" kaže da se o tome čeka izveštaj privatizacionog savetnika.

PORAŽAVAJUĆA STATISTIKA U SRBIJI Na jedno rođeno dete dva abortusa

Srbija svake godine izgubi naselje veličine Kraljeva jer se godišnje na jedno rođeno dete urade dva abortusa.

U Srbiji se godišnje uradi oko 30.000 abortusa, pokazuju zvanični podaci Instituta za javno zdravlje Srbije, dok je ovaj broj u glavnom gradu oko 9.000 na godišnjem nivou. Privatne klinike nemaju bazu podataka, niti prijavljuju zvaničnim institucijama broj kiretaža, a procena ginekologa je da na ovim prostorima godišnje između 100.000 i 120.000 žena prekine trudnoću, dok 65.000 dece bude rođeno.

- Nemamo tačne podatke o broju abortusa jer ne postoji precizna evidencija i registracija svakog prekida trudnoće koji se uradi. Na osnovu formule koja uključuje broj žena u reproduktivnom periodu, broja rođene dece i upotrebe efikasne kontracepcije,

može se izvesti zaključak da je svakako broj abortusa u Srbiji, kao i u BiH, Crnoj Gori i Makedoniji, među najvećim u Evropi. Glavni razlog tome je neupotreba efikasne i savremene kontracepcije zbog brojnih predrasuda - kaže načelnik novosadskog porodilišta „Betanija“ prof. dr Tihomir Vejnović.

Kako je objasnio, više od 90 odsto svih prekida trudnoće nema medicinske razloge.

Podaci Republičkog zavoda za statistiku od prošle godine pokazuju da je više od trećine žena koje su imale abortus to uradilo dva ili tri puta. Istraživanje je pokazalo i da je trećina žena koja živi u romskim naseljima i koja je nekada prekidala trudnoću, abortirala četiri ili više puta.

Zvanične statistike govore da je broj kiretaža koje se urade u državnim klinikama znatno manji nego pre nekoliko godina, a da se sve veći broj obavlja u privatnim ordinacijama uprkos velikoj razlici u ceni. U državnim klinikama za abortus je potrebno izdvojiti oko 100 evra, dok privatne klinike za ovu intervenciju traže nekoliko puta više. Žene se sve češće odlučuju za privatne klinike jer ne moraju da čekaju na zahvat.

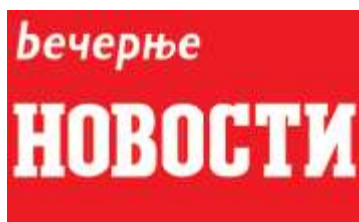
Da je sve manji broj prekida trudnoće u državnim klinikama potvrđuje i načelnik Republičkog centra za planiranje porodice dr Zoran Stanković.

- Na to utiče nekoliko faktora, a jedan od njih je i manji broj trudnoća u Srbiji - kaže dr Stanković.

Kažnjava savest, a ne zakon

Psihoterapeut Aleksandar Šibul kaže da oporavak posle abortusa traje dugo, a najranjivije su maloletnice.

- Rani adolescentni pobačaj ostavlja traumu za ceo život. Problem nastaje kada mlada devojka postane svesna da je sprečila jedan razvojni ciklus. Tu je ne kažnjava zakon, već savest - objašnjava Šibul.

Rudare opet ucenjaju da ne tuže državu!

Iako im je obećano 50.000 dinara za dan rudara, radnici "Resavice" novac još nisu dobili. Uplata kada potpišu ugovor da odustaju od sudskog spora

OBEĆANIH 50.000 dinara za Dan rudara, koji je bio 6. avgusta, radnici "Resavice" još nisu dobili. Razlog je to što je uslov za isplatu ove svote da zaposleni odustanu od tužbe prema firmi i odreknu se kamata za smenski rad, za koji im država duguje još od 2007. godine. Iako je obećano da će novac dobiti čim potpišu ove uslove, polovina radnika koja je pristala na dogovor moraće da sačeka da se ostali odluče.

To je svojevrsni pritisak na radnike koji ne žele da se odreknu kamata koje im pripadaju za novac koji čekaju devet godina. Od ukupno 4.100 zaposlenih u rudnicima "Resavice", do sada je dogovor sa Ministarstvom energetike potpisalo njih 2.030.

- Radnici su imali tri opcije - objašnjava direktor "Resavice" Stevan Dželatović. - U zavisnosti od toga da li se odreknu kamata u potpunosti ili ne, dobijaju odmah 50.000 dinara, a ostatak na manji ili veći broj rata. Od 2.030 njih, ukupno 896 je već tužilo firmu za neisplaćeni smenski rad. Iako su dobili presude, oni sada potpisuju da povlače tužbu i da će se poravnati sa firmom. Njih 1.046 je potpisalo ugovor, a da prethodno nije podiglo tužbu, tako da su oni još manji problem.

Rok za dogovor i izjašnjavanje zaposlenih bila je nedelja pred Dan rudara, a radnicima je obećano da će tada dobiti i 50.000 dinara, ali uz uslov da potpišu ugovor. Razlog je to što im je prva rata od smenskog rada isplaćena u aprilu, ali zaposleni nisu hteli da se odreknu pripadajućih kamata. Zato je ministar energetike Aleksandar Antić uslovio novu ratu za paraf rudara na dogovor sa državom.

Ipak, kako je samo nešto više od polovine zaposlenih u "Resavici" prihvatilo da zaboravi kamate, uplata još nije stigla. Samo dugovanja "Resavice" za smenski rad iznose 1,3 milijarde dinara, a ostalo do dve milijarde su kamate.

PONUĐENE TRI OPCIJE

PRVA opcija koja je ponuđena radnicima od Ministarstva energetike početkom avgusta je podrazumevala da se zaposlenima koji potpišu ugovor isplati po 50.000 dinara za Dan rudara, a ostalo na 24 meseca, ukoliko se odreknu kamate. Druga opcija je po 50.000 dinara kad potpišu ugovor, a ostalo na 36 meseci ukoliko se odreknu 50 odsto kamate. Treća opcija je po 50.000 dinara odmah po potpisivanju ugovora, a ostalo na 48 meseci ako se ne odreknu kamate.

ALARMANTNO: Ako se ne poveća broj davalaca krvi, moguće odlaganje operacija!

Dragocene tečnosti ima jedva za dan i po. Priliv pacijenata u Beograd sve veći. Nema od koga ni da se pozajmi, jer je smanjen broj davalaca i u regionalnim službama transfuzije

REZERVE krvi pale su na minimum. Institut za transfuziju krvi Srbije u ovom trenutku ima dovoljno jedinica tek da pokrije potrebe bolnica za jedan i po dan. Nema od koga ni da se pozajmi, jer je smanjen broj davalaca i u regionalnim službama transfuzije, pa ni one nemaju viškova koje bi, eventualno, mogle da ustupe Beogradu, gde su potrebe za dragocenom tečnošću i najveće.

U ponedeljak su u prestonici krv dala samo 94 davaoca, što je za transfuziju bio najlošiji dan, a bolnicama je izdata 191 jedinica.

U utorak je situacija bila nešto bolja. Do podne se prijavilo 95 davalaca, ali nisu svi, zbog rizika po njihovo ili zdravlje potencijalnog primaoca mogli da daju krv.

U Institutu za transfuziju krvi Srbije tvrde da još uspevaju da podmire sve potrebe bolnica, ali da će zdravstvene ustanove, ukoliko se situacija za dan-dva ne promeni nabolje, doći u situaciju da moraju da odlažu tzv. hladne operacije, odnosno sve one koje nisu hitne.

- Ova godina je kada je reč o prikupljanju krvi bila uspešnija nego prethodne, jer smo jul, kada je obično, zbog godišnjih odmora, i manjeg broja terenskih akcija prikupljanja krvi, pregurali bez problema, i sve do prošle nedelje je snabdevanje bilo stabilno - kaže za "Novosti" Ivana Rodić, načelnik odeljenja za motivaciju i organizaciju dobrovoljnih davalaca krvi u Institutu za transfuziju. - Od tada su, međutim, počele da opadaju rezerve. Smanjene su zalihe svih grupa, pogotovo A pozitivne i nulte pozitivne. Smanjen je i broj akcija na terenu, na samo 11, a potrebe beogradskih bolnica su jednako velike kao i uvek: 200 do 300 jedinica dnevno.

Tokom vikenda, prema rečima načelnice Rodić, bolnicama je izdato 507 jedinica krvi. U situaciji kada se smanjuju rezerve krvi, dobrovoljni davaoci dobro reaguju na pozive transfuziologa, ali u Institutu ističu da bi bilo dobro da ovakve akcije podrže i oni koji dosad nisu davali krv. Jer, za one koji to redovno čine, postoje intervali koji moraju da prođu između dva davanja krvi, pa i nisu uvek u prilici da se odazovu pozivu transfuziologa.

- Ako uspemo da dođemo do 200 davalaca dnevno u narednih nekoliko dana dostići ćemo dvoipodnevne rezerve - kaže Ivana Rodić. - Dobro je kad imamo rezerve za tri, a optimalno je da imamo za četiri dana, mada to sad, u ovo doba godine, ne može da se očekuje ni u zemljama sa više dobrovoljnih davalaca nego što ih ima Srbija. Stalno smo u kontaktu sa drugim centrima u Srbiji, proveravamo njihove rezerve i da li bi eventualno mogli da nam ustupe određen broj jedinica krvi, ali to trenutno ne može niko.

Za mnoge pacijente krv se pred operaciju prikuplja namenski. Daju rođaci, prijatelji... Kad nema nestašice prikuplja se od svih, bez obzira na krvnu grupu, ali od prošle nedelje u beogradskim centrima za pacijente koji čekaju operaciju traži se da se obezbede davaoci iste krvne grupe, bar kad je reč o najdeficitarnijim A pozitivnoj i nultoj pozitivnoj.

- Prošle sedmice smo već imali nagoveštaj smanjivanja rezervi krvi, pogotovo određenih grupa - objašnjava načelnica Rodić. - Za sve pacijente koji urgentno moraju na operaciju krv se obezbeđuje, a za one koji nisu hitni namensko davalatstvo je jedan od načina da se ljudi kroz lični primer podstaknu da daju krv. Kada je snabdevanje stabilno, rođaci pacijenta za operaciju ako hoće mogu da daju krv, a mi za pacijenta izdajemo jedinice krvne grupe koja je njegova. Kada rezervi nema dovoljno, krv dajemo za vitalno ugrožene, a za hladne operacije od porodice se u bolnicama traži da obezbede davaoce određene krvne grupe.

Institut za transfuziju prikuplja četvrtinu ukupnih jedinica krvi. Načelnica Rodić kaže da je tako ovog meseca prikupljeno više nego u avgustu prošle godine, ali da je priliv pacijenata iz unutrašnjosti u beogradske zdravstvene ustanove veliki i sve veći.

- Prošle godine smo prikupili ukupno 243.473 jedinice, što je za 5.718 jedinica više nego godinu ranije, a od početka ove godine, rezultati su još bolji nego lane, pa smo se, ipak, opet našli u situaciji da se rezerve smanjuju - kaže Rodićeva.

HUMANOSTI NE MANJKA KAD god se smanje rezerve krvi čini se da smo zakazali i na polju humanosti, a zapravo nije tako. Po broju davalaca Srbija se svrstava među srednje razvijene zemlje: na 100 stanovnika prikupimo 3,39 jedinica krvi.

BROJKE

- * 191 jedinica istog dana izdata bolnicama
- * 94 ljudi dalo krv u Beogradu u ponedeljak

Teže kazne za obljubu deteta

Izmenjeni Krivični zakonik donosi najmanje 15 novih dela, posebno u privredi i porodičnom nasilju. Za silovanje više nije uslov upotreba sile. Kaznjivo žensko, ali ne i muško sunećenje

PREDLOG Krivičnog zakonika, koji će se jesenas naći pred poslanicima, uvodi najmanje petnaestak novih krivičnih dela. Najveći broj je u privredi, ali tu su i novine vezane za rodno zasnovano i porodično nasilje.

Kao nova dela uvode se i neka krajnje "egzotična", nekarakteristična za naše podneblje, kao što je sakaćenje polnog organa (samo žensko sunećenje, ne i muško), ali i neka koja javnost već dugo traži, kao što su proganjanje, seksualno uznemiravanje i prinudno zaključenje braka.

U skladu sa Istanbulskom konvencijom, po rečima prof. dr Milana Škulića, člana radne grupe za izradu KZ, novi zakonik predviđa i dodatnu zaštitu žena i dece. Tako će ubuduće nedozvoljene polne radnje nad detetom biti teže sankcionisane nego nad odraslom osobom. Takođe, da bi se nešto tretiralo kao silovanje neće biti neophodna prinuda (upotreba pretnje ili sile), već je dovoljno da se obljuba desila bez pristanka žrtve.

Sadašnji nacrt KZ predviđa i 33 krivična dela protiv privrede, dok ih prema aktuelnom Krivičnom zakoniku ima 25. Predlog je da budu izmenjena i krivična dela izdavanja čeka i korišćenja platnih kartica bez pokrića, odnosno da krivicom ne bude obuhvaćeno korišćenje debitne kartice bez pokrića, jer bankama stoje na raspolaganju tehničke i organizacione mogućnosti kojima to mogu da spreče.

Kao posebna dela propisuju se pronevere i davanje i primanje mita u privrednom poslovanju, zatim prevara u obavljanju privredne delatnosti, zloupotreba zastupanja u obavljanju privredne delatnosti i zloupotreba u postupku privatizacije. Neka od ovih dela poznata su odranije, ali u praksi gotovo da nisu primenjivana, dok je ovo poslednje sasvim novo.

Čeka nas i novo krivično delo čiji je cilj da se obezbedi sankcija za kršenje zabrane koju sadrže određene mere bezbednosti (na primer, ako neko prekrši zabranu prilaska).

KZ predviđa i izmene kada je u pitanju uslovni otpust. Naime, u praksi je primećeno da je procenat uslovno otpuštenih u poređenju sa drugim evropskim zemljama, pa i bivšom SFRJ, znatno niži. Ni poslednje izmene KZ iz 2012, kojima je bio cilj da se kod većine krivičnih dela uvede obavezan uslovni otpust, nisu ništa promenile.

Tome je najviše doprinela važeća odredba po kojoj se mora utvrditi da li je u odnosu na uslovno osuđenog postignuta svrha kažnjavanja. Ubuduće, za uslovni otpust, osim dve trećine izdržane kazne, biće dovoljno da se osuđeni dobro vladao za vreme izdržavanja, pa se može očekivati da za vreme otpusta neće izvršiti novo krivično delo.

Prof. Škulić kaže da je ranije postojala mogućnost da osuđeni, pod određenim okolnostima, bude uslovno pušten i posle isteka polovine kazne. Na primer, kod dela počinjenih iz nehata. S obzirom na to da je naša kaznena politika mnogo stroža nego pre, a da su zatvori prebukirani, on smatra da ne bi bilo loše još jednom razmisliti o vraćanju te opcije.

Izmene KZ ići će pred poslanike zajedno sa Zakonom o borbi protiv porodičnog nasilja i Zakonom o organizaciji državnih organa u suzbijanju organizovanog kriminala i korupcije, koji predviđa finansijske forenzičare i profilisane tužioce.

KUĆNI ZATVOR DO DVE GODINE NOVI Krivični zakonik bolje definiše i kućni zatvor, pa on sad neće biti jedan od oblika izvršenja sankcije, već posebna kazna. Ideja je da može da traje do dve, umesto dosadašnjih godinu dana.

Šabić: Lični podaci više neće biti u "Dnevnim biltenima"

Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o licnosti Rodoljub Šabić, objavio je na titeru da je razgovarao sa ministrom policije Nebojšom Stefanovićem i da MUP više neće, kako je naveo, objavljivati lične podatke u "Dnevnim biltenima".

"Dobar razgovor s ministrom unutrašnjih poslova N.Stefanovićem. Lični podaci više neće biti u 'Dnevnim biltenima'", napisao je Šabić.

Poverenik je upozorio MUP da nedozvoljeno dostavlja licne podatke građana drugim organima vlasti.

Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti upozorio je MUP da sprovodi nedozvoljenu obradu podataka o ličnosti prilikom izrade biltena o prijavljenim krivičnim delima i prekršajima, kao i intervencijama policije.

Na pola kafana katanac - niko ne daje račune

Poreska uprava je zbog neizdavanja fiskalnih računa zatvorila 20 objekata od kontrolisanih 44, saopšteno je iz te institucije.

Inspektori Poreske uprave su, kako se navodi, prošlog vikenda kontrolisali poslovanje ugostiteljskih objekata na većim manifestacijama kao i u Kragujevcu, Kruševcu, Boru i u Kuli.

Zbog utvrđenih nepravilnosti zatvoreno je 20 objekata, a protiv odgovornih biće pokrenut postupak za utvrđivanje prekršajne odgovornosti.

U Beogradu su u okviru Beer fest-a od devet kontrolisanih objekata zatvorena dva, dok je u Blacu u okviru manifestacije Dani šljive od ukupno 10 kontrolisanih objekata, privremeno zatvoreno pet.

Objekti su zatvoreni zbog neizdavanja fiskalnih računa i angažovanja neprijavljenih radnika, zaključeno je u saopštenju Poreske uprave.

ПОЛИТИКА

Što nam je duži životni vek, duži je i radni

Za poslednjih deset godina, prosečan životni vek u zemljama Evropske unije porastao je u proseku za 2,4 godine, zato raste i pritisak za podizanje starosne granice za penzionisanje

Услов за старосну пензију

Мушкарци		Жене	
године живота	године стажа	године живота	године стажа

Услов за превремену пензију

Мушкарци		Жене	
године живота	године стажа	године живота	године стажа

Просечан
животни
век

	65	15	61	15	55,8	40	55	37	74,56
СРБИЈА	65	15	61	15	55,8	40	55	37	74,56
Република Српска	65	15	63	15	57	40	57/55	40/35	76
Црна Гора	65,6	15	60,9	15	62	15	55,9	35,9	73
Македонија	64	15	62	15	/	/	/	/	75,36
Словенија	65	15	63	20	59,4	40	59	39,4	77,48
Хрватска	65	15	61,6	15	60/60	35/41	56,6/60	31,6/41	75,99
Фед. БиХ	65	20	65	20	/	/	/	/	78,96
Немачка	65	5	65	5	63	35	63	35	79
Аустрија	65	15	60	15	/	6,6	/	36,6	79,91
Швајцарска	65	1	64	1	63	/	62	/	80
Шведска	67	/	61	/	/	/	/	/	81,35
Италија	66,7	20	66,1	20	/	/	/	/	81,66
Вел. Британија	65	3	60	3	/	/	/	/	82
Холандија	65	/	65	/	/	/	/	/	79,8
Канада	65	/	65	/	60	/	60	/	81,5

Jedna invalidska penzionerka iz Beograda svoju penziju prima već 70 godina. Prvu penziju primila je davne 1946. godine. Koliko danas godina ima, ne želi da otkriva, jer dame se za godine ne pitaju. Ona je jedna od retkih koja dugo već dočekuje poštara s penzijom, mada je činjenica, a to potvrđuje i statistika Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, da žene u proseku, primaju duže penziju od muškaraca.

Prema podacima za 2015. godinu, kada su u pitanju starosne penzije, muškarci u proseku penziju primaju 17, a žene 19 godina, dok u slučaju invalidskih penzija muškarci penziju primaju 18, a žene 22 godine. S obzirom na to da se starosna granica za odlazak u penziju stalno povećava i kod nas i u zemljama Evropske unije, postavlja se pitanje koliko će ubuduće biti penzionera koji će narednih 70 godina primati penziju?

Ili će zbog toga što sve stariji odlazimo u penziju biti više onih koji su doprinose uplaćivali ceo radnik vek, ali penziju nisu dočekali? Da li je manje izdvajanje za penzije iz državne kase zaista jedini parametar kojim se zakonodavac rukovodi kada pooštrava uslove za penziju, ili demografija, ipak, pokazuje da se danas duže živi nego pre 20 ili 25 godina, pa samim tim treba duže i da se radi?

Pitanje pooštavanja uslova za penziju pokrenula je ovih dana i Nemačka centralna banka, saopštivši da bi podizanje starosne granice za penzionisanje na 69 godina do 2060. godine u izvesnoj meri ublažilo pritisak na državni penzioni sistem, budući da je populacija sve starija.

OPŠIRNIJE U ŠTAMPANOM I DIGITALNOM IZDANJU

Manje otpuštanja u javnom sektoru

Pojavio se novi problem: kvalifikovani ljudi napuštaju državni posao, jer u privatnom sektoru više zarađuju

Prvi nastupi ministarke državne uprave i lokalne samouprave Ane Brnabić zaposlenima u javnoj upravi koji strahuju od otkaza verovatno zvuče kao muzika za uši. Jer, kako je rekla, uspešna fiskalna konsolidacija dala je prostora vladi da ne mora da žuri sa racionalizacijom zaposlenih u javnoj upravi, kao i da otpuštanja službenika budu manja.

– Fiskalna konsolidacija je olakšala poziciju da nije bilo ni toliko prioritarno, ni toliko traženo da se ide u tolika

otpuštanja državnih službenika – rekla je resorna ministarka pre dva dana.

Brnabićeva je zapravo prva javno saopštila ono što se već mesecima dok nije bilo vlade, a budžet se iznenađujuće dobro punio, pričalo u krugovima bliskim budućoj vladi i ekonomistima. Jer, zašto otpuštati zaposlene kada ima para u državnoj kasi? Kako se pohvaliti svojim glasačima da imaš viška para u budžetu, a istovremeno deliti otkaze kako bi se smanjili isti ti troškovi budžeta? Sada kad je budžet u „zelenom”, ni MMF se, kako se nezvanično saznaje, neće buniti što država nije više istrajavala na ovoj preuzetoj obavezi.

U poslednje tri godine, razne cifre su kolale u javnosti o broju viška zaposlenih. Od toga da za tri godine, koliko traje fiskalna konsolidacija, najmanje 30.000-35.000 ljudi mora da napusti javni sektor, pa i više od toga. Činjenica je da je u 2105. godini oko 16.000 ljudi napustilo javni sektor, što odlaskom u penziju, što napuštanjem javne uprave.

Saradnik Ekonomskog instituta Ivan Nikolić kaže da je stanje u budžetu zadovoljavajuće i da je zato problem otpuštanja viška zaposlenih drugačiji. Javni sektor je već napustilo 16.000 ljudi i ostvarene su uštede po osnovu mase zarada. Samim tim otpuštanja više nisu prioritet, kakav su bila ranije i kada je predstavljano da je taj proces jedan od načina da se najviše uštedi.

– Višak zaposlenih u javnom sektoru sada je značajno manji problem i tema je koja može da se „skloni”. To, međutim, ne znači da zaposleni mogu da odahnu, jer će se od njih tražiti da više i bolje rade. Po mom mišljenju viškova zaposlenih ima više u javnim republičkim i lokalnim preduzećima, ali ministarka Brnabić za njihovo otpuštanje nema ingerencije – kaže Nikolić dodajući da u javnoj upravi nije problem broj zaposlenih, jer ih nema više ni u odnosu na kriterijum broja stanovnika ni u odnosu na bruto domaći proizvod, već kvalitet njihovog rada. S druge strane, problem je što veći broj kvalifikovanih ljudi napušta posao kod države, jer u privatnom sektoru mogu da rade za više para.

Miladin Kovačević, saradnik publikacije MAT („Mesečne analize i trendovi”) i direktor Republičkog zavoda za statistiku, kaže da su fiskalni rezultati neočekivano povoljniji u odnosu na plan kojim je bilo predviđeno da minus u državnoj kasi iznosi 122 milijarde dinara, a biće verovatno upola niži. Takvi rezultati ostavljaju prostor da se strukturne reforme postave na realnije osnove i da rokovi za njihovo postizanje budu fleksibilniji.

– Nije dobro vezivati racionalizaciju javne uprave isključivo za smanjenje broja radnih mesta, pogotovo za linearno smanjivanje. Mnoge državne institucije suočavaju se ne samo sa manjkom broja zaposlenih, već i sa neadekvatnom starosnom i obrazovnom strukturom i odlaskom kvalitetnih, visokoobrazovanih kadrova. To je slučaj i sa Zavodom za statistiku na čijem sam čelu. Nije suština u rezanju broja zaposlenih, već u strukturnoj transformaciji javne uprave. Državne institucije moraju da imaju broj zaposlenih koji je potreban za razvoj određene institucije, kao i da oni budu adekvatnog profila. Smetnja da se to postigne je postojeća racionalizacija koja sprečava novo zapošljavanje profilisanog kadra, kao i Zakon o državnim službenicima koji zahteva da svi počnu s istom platom i da imaju isti broj godina za napredovanje i to bi trebalo menjati – kaže Kovačević.

Fiskalni savet zadovoljan zakonom o finansiranju

Fiskalni savet pozitivno ocenjuje što će predložene izmene Zakona o finansiranju lokalne samouprave vratiti 4,8 milijardi dinara sa lokalnog na centralni nivo vlasti i na taj način u najvećoj meri otkloniti vertikalnu fiskalnu neravnotežu koja je nastala izmenama Zakona 2011. godine. Izmene i dopune Zakona o finansiranju lokalnih samouprava propisuju da će učešće lokalnih samouprava u porezu na zarade biti smanjeno, sa sadašnjih 80, na 77 odsto u slučaju gradova, 74 odsto u slučaju opština, odnosno 66 odsto u slučaju grada Beograda, sa sadašnjih 70 odsto.

Da li je naš zdravstveni sistem rasipnički

Brojke jasno govore da su jednogodišnji finansijski troškovi po glavi stanovnika višestruko manji u našoj nego u evropskim zemljama

Autor: Dragan Delić, redovni profesor Medicinskog fakulteta u Beogradu

Postoje tri vrste laži, zapisao je Milan Stojadinović u svojim memoarima: mala laž, velika laž i statistika. Ovu istinu poslednjih godina uporno potvrđuju neki članovi NVO, a u skupštinskom ekspozu i stari-novi premijer, kad ističu da je potrošnja u zdravstvu Srbije od 10 do 11 odsto BDP znatno viša nego u zemljama regiona i šire, želeći da nametnu zaključak da je naš zdravstveni sistem neefikasan i rasipnički. Koliko procenti mogu da zavaraju i dovedu građane u (željenu) zabludu, najbolje govore konkretne brojke. Naime, prema podacima SZO za 2012. godinu rashodi za zdravstvo u Srbiji, po stanovniku, iznosili su 267 evra, u Hrvatskoj 582, Sloveniji 1.108, a u Italiji 1.845 evra. Prema podacima Svetske banke za 2013. godinu rashodi za zdravstvo, po stanovniku, iznosili su u Srbiji 475 dolara, Hrvatskoj 982, Sloveniji 2.000, a u zapadnoevropskim zemljama u rasponu od 4.500 do 5.000 dolara. Situacija je danas nepovoljnija, jer su realizovani doprinosi za zdravstveno osiguranje smanjeni za 29,6 odsto u odnosu na 2008. godinu.

Svi ovi brojevi, a ne procenti, jasno govore da su jednogodišnji finansijski troškovi po glavi stanovnika višestruko manji u našoj nego u evropskim zemljama, što neminovno utiče na efikasnost, kvalitet i sigurnost zdravstvenog sistema. Posebno je pitanje da li su visoka odvajanja za zdravstvo u Evropi posledica rasipništva i loše organizovanosti njihovih zdravstvenih sistema, ili su niska odvajanja u našoj zemlji posledica postojanja alhemičara u našoj sredini? Objašnjenje za našu zemlju nalazi se u etabliranom ekonomskom voluntarizmu i evidentnoj hipokriziji, koji se ogledaju u nesrazmeri između proklamovanih prava osiguranika i ekonomske moći države i stanovništva. Neuvažavanjem i neprimenjivanjem ekonomskih zakonitosti, zdravstveni sistem Srbije bio je i ostao ekonomski i socijalni ventil ove države. U prilog ovom stavu govori i činjenica da je sredinom 2014. godine stopa obaveznih doprinosa za zdravstveno osiguranje smanjena za dva odsto, da bi bila povećana stopa doprinosa za penzijsko osiguranje.

Ukoliko prihvatimo činjenicu da ekonomija „ne stanuje” u zdravstvenom sistemu Srbije, nameće se pitanje kako je moguće da se sa mnogo manje finansijskih sredstava postižu sasvim zadovoljavajući, ali ne i optimalni, rezultati u prevenciji i lečenju naših osiguranika? Koji su to „sigurnosni ventili” u zdravstvenom sistemu Srbije, ukoliko ne računamo altruizam pojedinih zdravstvenih radnika? Telegrafski navodim samo neka moguća objašnjenja. Prvo, znatan broj osiguranika odlaskom kod privatnog lekara, u privatnu laboratoriju ili kupovinom lekova dodatno finansira svoju zdravstvenu zaštitu, i to, prema podacima SZO, čini čak 39 odsto ukupne zdravstvene potrošnje. Drugo, znatno manji broj zaposlenih lekara, a posebno medicinskih sestara na 1.000 stanovnika, u odnosu na evropske zemlje, evidentno „pojeftinjuje” našu zdravstvenu zaštitu. Treće, niske plate, koje dovode u pitanje dostojanstvo zdravstvenih radnika. Prosečna plata u 2015. godini u zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti iznosila je samo 40.649 dinara i bila je, prvi put, ispod republičkog proseka koji je iznosio 44.432 dinara. Naravno, ova činjenica mnoge lekare i ne dotiče, jer su „obezbedili” druge izvore prihoda: dopunski rad u privatnim zdravstvenim ustanovama, neformalno plaćanje zdravstvenih usluga, plaćeno angažovanje i funkcije u zdravstvenom sistemu, partijama, udruženjima, upravnim odborima i sl. Četvrto, nedostupnost inovativnih, veoma skupih, lekova, koji bi mnogim bolesnicima poboljšali kvalitet života ili znatno produžili život. Od 228 inovativnih lekova koji su se pojavili u EU od 2007. godine, našim pacijentima je, kroz pozitivnu listu lekova RFZO, dostupno samo 12, u Italiji 133, Sloveniji 148, Hrvatskoj 62, Bugarskoj 83. Generalno gledano, velika je zabluda da je u našoj zemlji enormna potrošnja lekova, pogotovo kao rezultat „dogovora lekara i farmaceutskih kuća”. Jednogodišnja prodaja farmaceutskih proizvoda u našoj zemlji, po stanovniku, iznosi 85 evra, dok u zemljama EU dostiže 295 evra.

Polazna osnova za rešavanje nagomilanih problema u zdravstvenom sistemu Srbije jeste suočavanje s istinom i saopštavanje iste, ma koliko ona bila bolna u kontekstu aktuelnih društvenih-ekonomskih-političkih zbivanja u našoj zemlji. Međutim, osiguranici moraju znati koliko odvajaju za zdravstvo i šta to donosi, odnosno omogućava, a to je osnovni paket zdravstvenih usluga. Sve iznad toga, a to su različiti nivoi dobrovoljnog osiguranja, stvar je njihove odluke, odnosno ekonomske mogućnosti pojedinaca i države.

Političari moraju da prestanu da koketiraju s nerealnim očekivanjima osiguranika/glasača, da stiču predizborne poene s demagoškim parolama o besplatnom zdravstvu, moraju da shvate da jerihonske trube postoje samo u biblijskoj priči i, što je najbitnije, da celokupan teret odgovornosti ne prebacuju na zdravstvene radnike. Ekspoze starog-novog predsednika vlade ne uliva nadu u mogućnost kreiranja i realizacije nove zdravstvene politike u bližoj budućnosti.

Zdravstveni radnici, uz dosledno i potpuno poštovanje doktrine, protokola, savremenih dostignuća i etike, moraju da uvedu ekonomske parametre u organizaciju rada, dijagnostičke i terapijske procedure. Ušteda na jednoj strani, s medicinskim pokrićem, samo znači kvalitetnije i efikasnije lečenje na drugoj strani. Nestručnost, nekritičnost, polipragmazija, takođe, moraju povlačiti ekonomske konsekvence za zdravstvene radnike.

Neophodna je modernizacija celokupnog zdravstvenog sistema u smislu promena načina plaćanja, odnosno vrednovanja rada zdravstvenih radnika, načina praćenja rezultata rada i kvaliteta usluga. Neophodna je zaštita primaoca i davaoca usluga preko transparentnog i ekonomski utemeljenog načina finansiranja, kao i uvođenje odgovornosti na svim nivoima rada i organizacije zdravstvenog sistema. Postojeća situacija mora da nas natera da „igramo otvorenim kartama”, sve ostalo je lupanje štapom po vodi. Za početak, za zdravstvene radnike koji žive samo od svojih plata, i istina je dovoljna.

NOVA EKONOMIJA

Niška pivara će posle stečaja nastaviti da radi

Pravnosnažnim rešenjem Privrednog suda u Nišu okončan je stečajni postupak Pivare Niš, čime je omogućen nastavak rada kompanije.

Pogoni koji su u vreme otvaranja stečaja bili zapušteni, a proizvodnja zaustavljena, ponovo su u funkciji proizvodnje piva koje je nekada zauzimalo značajno mesto na jugoslovenskom tržištu.

Deo radnika koji su nakon neuspešne privatizacije i kraha firme, koja je došla do stečaja, ostali bez posla, ponovo su radno angažovani.

Domaće uljare traže od Vlade da zabrani izvoz suncokreta u BiH

Vodeće domaće uljare zatražiće od Vlade Srbije da zabrani izvoz suncokreta ovogodišnjeg roda u Bosnu i Hercegovinu.

Za četvrtak je planiran sastanak prerađivača s predstavnicima ministarstava trgovine i poljoprivrede, na kojem bi proizvođači ulja trebalo da iznesu predlog da se uvedu ograničenja u trgovini sa BiH, objavio je Agrosmart, pozivajući se na izvore u Vladi Srbije.

Razlog za nezadovoljstvo prerađivača je to što su otkupljivači iz BiH spremni da suncokret iz Srbije plate bolje nego domaće uljare, pošto imaju sporazum o slobodnoj trgovini sa Turskom, što znači da bez carinskih opterećenja mogu da izvoze ulje na tursko tržište, koje je tamo znatno skuplje nego u BiH.

Agrosmart je naveo da će srpska industrija ulja ove godine izaći sa nepovoljnijim uslovima otkupa suncokreta nego lane.

Ako bi država odlučila da zaista uvede ograničenje, štutila bi interes prerađivača, a ne poljoprivrednika kojima se, kako sada stvari stoje, servira nepovoljna cena suncokreta, naveo je taj portal.

Portal podseća da nijedna uljara u Srbiji još nije objavila koliko će plaćati suncokret ovogodišnjeg roda.

PAPREN POREZ NA IMOVINU: Za dug od 50.000, kamata 6.000 dinara

Građanima koji ne plate porez na imovinu u roku naplaćuju se godišnja zatezna kamata od 12 odsto po danu kašnjenja i prekršajna kazna od najmanje 5.000 dinara

Građanima koji nisu platili treću ratu poreza na imovinu do 15. avgusta već od 16. počela je da se obračunava zatezna kamata, koja na dug od 50.000 dinara može da dostigne i 6.000 dinara za godinu dana.

Uz godišnju kamatu od 12 odsto, dužnici mogu da očekuju i prekršajnu prijavu, a na kraju i prinudnu naplatu ako ne namire poreska dugovanja.

Automatski obračun

GODIŠNJI POREZ NA IMOVINU	
GRAD	IZNOS U DINARIMA
KRAGUJEVAC stan od 60 m ² u I zoni, star 40 godina	4.000
NOVI SAD stan od 70 m ² u I zoni, star 40 godina	10.100
NIŠ stan od 63 m ² u I zoni, star 26 godina	10.100
BEOGRAD stan od 50 m ² u III zoni, star 20 godina	7.600

- Kamata se obračunava automatski svima koji nisu platili, pa bilo to 10 ili 100.000 dinara. Trenutno je dnevna kamata oko 17 dinara za dug od 50.000 - kažu u jednoj od lokalnih poreskih administracija u Beogradu.

Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji od 2014. ne predviđa slanje opomena građanima koji nisu platili svoje obaveze, ali poreznici ih i dalje šalju. Ipak, da li će opomena stići posle jedne ili nekoliko nedelja, nema pravila kad se pogledaju opštine širom Srbije. U Sekretarijatu za finansije Grada Beograda kažu za Kurir da se opomena dostavlja poreskom obvezniku koji nije platio porez i njom se nalaže da dospeli iznos plati odmah, a najkasnije u roku od pet dana

od dana prijema opomene, i to s obračunatom kamatom. Takođe, opomena sadrži i poruku dužniku da u roku od pet dana može da raspravi o spornim pitanjima u vezi s vrstom i iznosom poreza dospelih za naplatu.

- Uprava javnih prihoda planira da ove godine građanima koji ne plaćaju svoje obaveze u rokovima propisanim zakonom dostavi opomene već u septembru - navode u Sekretarijatu.

Takođe, nema pravila ni u kom će trenutku biti podneta prekršajna prijava, pa tako u pojedinim opštinskim poreskim administracijama ističu da ovoj meri pribegavaju kad je dug veći od 100.000, a u drugim kad pređe 200.000 dinara. Najmanja kazna koju prekršajni sudija može da odredi jeste 5.000 dinara. Za velike dužnike prekršajna prijava obično ide u paru s prinudnom naplatom.

Skidaju s plate

- Prinudna naplata se obavlja preko plate ili prodajom nepokretnosti. Obično se pre toga iscrpu sve mogućnosti da se s dužnikom napravi neki dogovor, odnosno da mu se pomogne da plati svoje obaveze. Donedavno smo nudili otplatu u ratama uz otpis kamate, a i sada postoji mogućnost da se napravi neka vrsta reprograma - objašnjavaju u jednoj od lokalnih poreskih administracija.

Poreznici nezvanično kažu da su u povoljnijoj situaciji oni dužnici koji s vremena na vreme uplaćuju po deo novca i tako smanjuju svoja dugovanja. To, kako navode, govori da dužnik želi da plati svoja dugovanja, ali možda ima neke finansijske probleme.

Na zahtev dužnika

ODLAGANJE PRINUDNE NAPLATE

U Sekretarijatu za finansije Grada Beograda navode da se zahtevi za pokretanje prekršajnog postupka dostavljaju sudu za one koji ne plate porez u roku, pri čemu su Zakonom o poreskom postupku propisane kazne u iznosu od 50 odsto utvrđenog poreza, ne manje od 5.000 dinara:

- Prinudna naplata počinje donošenjem rešenja građanima koji nisu platili porez koji duguju ni po opomeni s obračunatom kamatom. Rešenje se ne donosi kad je dužnik podneo zahtev za odlaganje plaćanja poreza dok se ne reši njegov zahtev.

SRBIJAVODE ARČE NOVAC GRAĐANA Sertić oprostio Puzoviću milion evra!

Ministarstvo privrede, na čijem čelu je tada bio Željko Sertić, oprostilo je dug od milion evra JVP "Srbijavode", kojim već četvrtu godinu upravlja Goran Puzović.

Sertić i Puzović su 31. decembra 2015. godine potpisali ugovor o konverziji potraživanja države od 120 miliona dinara (oko milion evra) prema "Srbijavodama" u kapital tog javnog preduzeća. Ovaj ugovor zaključen je na osnovu zaključka Vlade Srbije donetog samo dan uoči potpisivanja.

Budući da je država već stopostotni vlasnik "Srbijavoda", ova odluka formalno znači dokapitalizaciju javnog vodoprivrednog preduzeća, ali je suštinski to oprost duga, objašnjavaju upućeni.

Dug se odnosi na kratkoroči beskamatni kredit u pomenutom iznosu koji je Vlada Srbije još 2013. godine odobrila "Srbijavodama", a "na ime obezbeđenja sredstava za održavanje tekuće likvidnosti". Međutim, baš tokom te godine, pre i posle pozajmice Puzović oročio u već tada problematičnoj Univerzal banci ukupno 100 miliona dinara iz poslovanja "Srbijavoda", i taj novac je izglubljen 2014. s bankrotom banke.

- Umesto da "Srbijavode" posluju pozitivno i pune budžet, oni koriste pozajmice, koje im država kasnije otpisuje. Trebalo bi, po preporuci Vlade, da na kraju godine uplate dividende u budžet, a ispada da njihov rad finansiraju poreski obveznici. Lako je biti direktor kada iza sebe imate državu koja je, kad zapne, spremna da zažmuri na jedno oko ili progleda kroz prste - kaže Ivan Ninić, direktor Centra za vladavinu prava.

Direktor "Srbijavoda" Goran Puzović potvrdio je saznanja o dugovanjima prema državi.

- Tačno je da smo dobili 120 miliona dinara juna 2013. preko ugovora o kreditu od Ministarstva privrede i finansija. Novac je potrošen na neizmirene obaveze prema izvođačima i održavanje tekuće likvidnosti - objašnjava Puzović.

NOVI V.D. DIREKTORI: Dejan Ćika i Vesna Stefanović na čelu Skijališta i Laze Lazarević

Za novog vršioca dužnosti Javnog preduzeća Skijališta Srbije imenovan je Dejan Ćika, a za v.d. direktora Klinike za psihijatrijske bolesti Dr Laza Lazarević, Vesna Stefanović, objavljeno je u Službenom glasniku.

Dužnosti su razrešeni Dejan Ljevnaić sa mesta direktora Skijališta Srbije, odnosno Slavica Djukić Dejanović sa mesta Klinike za psihijatrijske bolesti.

Dužnosti je razrešen i generalni direktor Pošte Srbije Milan Krkobabić.

Objavljeno je i da je za državnog sekretara u Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture postavljena Aleksandra Damjanović, u Ministarstvu finansija Nenad Mijailović, u Ministarstvu trgovine, turizma i

telekomunikacija Tatjana Matić, Ministarstvu privrede Dragan Stevanović, a Ministarstvu rudarstva i energetike Mirjana Filipović.

Državni sekretar u Minisarstvu pravde je Radomir Ilić, u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave Željko Ožegović, u Ministarstvu odbrane Nenad Nerić, u Ministarstvu prosvete i nauke Gordana Predić, Ministarstvu zdravlja Berislav Vekić, a u Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Nenad Ivanišević.

POLITIKA/TANJUG

Sprečiti kaos na državnim oranicama

Uvođenje uzurpatora državnog poljoprivrednog zemljišta u legalne tokove moglo bi da popuni državnu kasu sa preko 24 miliona evra više u budžet i unese više reda, najavljuje ministar poljoprivrede Branislav Nedimović

Donošenjem i sprovođenjem programa zakupa poljoprivrednog zemljišta, ove godine će od 145 opština njih 144 ući u potpuno legalne okvire korišćenja državnog poljoprivrednog zemljišta, dok je u prethodnoj to bio slučaj u nešto manje od 50. Prema rečima ministra poljoprivrede Branislava Nedimovića, koji je juče posetio Pančevo, država je preduzela i preduzima sankcije, obustavljanjem sredstava iz budžeta republike onim lokalnim samoupravama, koje nisu ispunile svoje obaveze u sređivanju haotičnog stanja korišćenja državnih oranica.

„Problem uzurpiranja državnog poljoprivrednog zemljišta traje poslednjih desetak godina, ali ćemo ove imati 430.000 hektara zemljišta koje će se naći u nekom od oblika zakupa – licitacijom, pravom prečeg zakupa ili pak davanjem u besplatan zakup onima koji po zakonu imaju na to pravo. To će doneti i 24,7 miliona evra više u budžet, a nama predstoji konačno uvođenje reda u ovu oblast, jer je reč o velikim sredstvima koja treba da se sliju u kase Republike Srbije, Pokrajine i lokalnih samouprava”, rekao je u ministar Nedimović.

Preko 70 posto površine Pančeva je poljoprivredno zemljište i Grad, kako je rečeno, nema druge veće strateške resurse. Od 9.000 hektara za licitaciju, 6.000 su korisnici platili vansudskim poravnanjem, a ostatak je inspekcija popisala, trenutno proverava stanje na terenu i za nekoliko dana se očekuje izveštaj koliko površina je i dalje uzurpirano, pre svega zbog nesređenog katastarskog stanja, zbog čega je i šteta za lokalni budžet višemilionska.

Gradonačelnik Saša Pavlov je podsetio da je upravo završena licitacija državnog poljoprivrednog zemljišta pokazala da su uzurpatori shvatili da moraju da uđu u legalne okvire i da ne mogu samo da se pozivaju na prava nego i da postoje obaveze, a to je da plate izlicitirano zemljište, jer se tako puni oko 40 posto lokalnog budžeta iz kojeg će se dalje graditi poljoprivredna infrastruktura. Država u ovom trenutku, kako je rečeno, ne zna tačno koliko državnog poljoprivrednog zemljišta ima, za šta je neophodna komasacija zemljišta, koja je skup, ozbiljan i dugoročan proces koji mora da počne.

„Registracije poljoprivrednog zemljišta podrazumeva i snimanje zemljišta, njegovo ubacivanje u sistem, jer je na terenu, u katastru i zemljišnim knjigama potpuno nesređeno stanje i u toku je projekat spravnjivanja – šta je stvarno, a šta formalno-pravno poljoprivredno zemljište. Tako ćemo doći do tačnih površina uzurpiranog od oko 800.000 hektara državnog zemljišta, kao i do preciznijih brojki koliki je gubitak za državu od uzurpacije”, kazao je ministar Nedimović.

Inače, Branislav Nedimović najavio je u subotu da će narednih dana razgovarati sa poljoprivrednicima i najkasnije za dve nedelje, posle analize budžeta, predstaviti konkretne mere za podsticaj poljoprivredne proizvodnje. Nedimović je rekao za RTS da ne smeju da se zanemare veliki investitori u agraru i da će to ministarstvo formirati posebno odeljenje koje će se time baviti.

Kada je reč o poskupljenju svinjskog mesa, ministar je za „Blic” rekao da se ovih dana tržište svinja umirilo i da se ne očekuju novi veliki skokovi. Prema njegovim rečima, unutrašnji razlozi za ovo što se desilo je što su proizvođači svinja bili izloženi velikim gubicima u proizvodnji u dužem periodu, a šire gledano je da je na evropskom tržištu došlo do povećane tražnje za svinjskim mesom sa Dalekog istoka i tržište je odreagovalo.

„Proizvođači svinja su do pre nekoliko nedelja bili izloženi velikim gubicima u proizvodnji u dužem vremenskom periodu. Cena kilograma žive vage bila je i 105 dinara, što ni izbliza ne pokriva ni proizvođačku cenu”, ukazao je Nedimović. Na primedbu da „farmeri optužuju državu da ne daje dovoljno subvencija kako bi se uvoznički lobi obogatio”, Nedimović je rekao da ključ predstavlja ubrzano pravljenje plana „kako da bespovratnim sredstvima u određenom procentu od investicije, obnovimo postojeće objekte i izgradimo nove za uzgoj svinja”.

Na konstataciju da su do kraja godine uvedeni prelevmani za mleko i pitanje šta će biti posle, Nedimović je kazao da spremamo ozbiljnu argumentaciju pred Briselom da branimo zaštitne mere koje postoje i koje pomažu srpskim mlekarcima. Takođe je najavio brzo otpočinjanje kontrole bezbednosti pojedinih namirnica u okviru nacionalne laboratorije, „da konačno stavimo u funkciju ovaj projekat o kome se priča bezmalo deceniju”.

Povodom zahteva EU i Svetske trgovinske organizacije da dozvolimo uvoz GMO hrane, ministar poljoprivrede je istakao da je to izuzetno ozbiljna tema i zahtevaće široku raspravu pre bilo kakvog rešenja u pogledu prometa ove vrste proizvoda. Nedimović smatra da sa bilo kakvom odlukom u tom pogledu ne treba žuriti. „Ovo je izuzetno ozbiljna tema i zahtevaće široku raspravu pre bilo kakvog rešenja u pogledu prometa ove vrste proizvoda”, rekao je ministar.

RASIPANJE NAŠIH PARA U DOMU „KULINA“ Umesto za štíćenike dali pare za privatne lekare

Bahate se parama namenjenim ugroženim štíćenicima!

Rukovodstvo Doma za smeštaj odraslih lica „Kulina“ potrošilo je čak 400.000 dinara na sistematski pregled radnika kod privatnika, iako su to mogli da urade i u nekoj od obližnjih državnih medicinskih ustanova. Pritom je pitanje i kako je ova usluga izvršena, s obzirom na to da je dom zdravlja, navodno, u samo jednoj nedelji izvršio kompletan pregled čak 149 zaposlenih!

RAČUN br. 1/2243

Datum prometa dobara: 15.08.2016

Red broj	Vrsta dobara, usluga	J. M.	Količina	Cena po jedinici	Rabat	Porez na dodatu vrednost			Ukupna naknada	
						Osnovica	Stopa	Iznos		
1.	LEKARSKO UVERENJE K	1	24	1.700,00	0%	0,00	0%	0,00	40.800,00	
									Ukupno	40.800,00
									Rabat	0,00
									Osnovica	0,00
									PDV	0,00
									Za uplatu	40.800,00

Za uplatu 40,800.00

Slovima: četrdesetihijaduasostotinara

Iako ustanovama poput ovog doma većito manjka novca, a često se nema ni za osnovno, rukovodstvo je rešilo da rasipa novac na privatne lekare. Tako su, iako svi radnici doma imaju zdravstveno osiguranje, a Dom zdravlja i Opšta bolnica u Aleksincu imaju sve neophodne specijaliste koji mogu da pregledaju zaposlene, rešili da plate privatni dom zdravlja. Tako su sklopili ugovor sa DZ „Hipokrat group” u Nišu, i to po ceni od 1.700 dinara po osobi, odnosno 253.000 dinara za svih 149 radnika.

- Takođe, za svakoga od njih je dato i još po 1.000 dinara za put do Niša i nazad. Tako sveukupni troškovi iznose 402.000 dinara! I to sve u vreme kada sektor socijalne zaštite otpušta radnike - kaže izvor „Alo!” i dodaje:

- Pravnik Doma „Kulina“ potvrdio je u mejl prepisci da je za nedelju dana, navodno, pregledano svih 149 radnika, što je nemoguće - objašnjava naš sagovornik.

Iz Ministarstva rada pak poručuju da državni domovi zdravlja nisu u obavezi da pružaju besplatne sistematske preglede zaposlenima.

- Dom je sproveo odgovarajuću proceduru, a uvidom u cenovnik državnih domova zdravlja možete se uveriti da se predmetna usluga plaća - navode u Ministarstvu.

Dom: Ništa sporno

Dragan Miletić iz Doma „Kulina“, koji je sastavio ugovor sa Domom zdravlja „Hipokrat group”, ne vidi ništa sporno u tome što su angažovali privatnika za pregled zaposlenih. - Sproveden je postupak za sistematski pregled zaposlenih i sva dokumentacija se može pogledati na našem sajtu. To je u skladu sa našim zakonskim obavezama - kaže Miletić.

Kazahstan za uvoz automobila iz Srbije u Evroazijsku uniju

Kazahstan će podržati bescarinski uvoz automobila "fiat" iz Srbije na tržište Evroazijske unije koju, pored te zemlje, čine Rusija, Belorusija, Jermenija i Kirgistan, izjavio je danas ministar privrede Srbije Goran Knežević. "Poslednja administrativna barijera je pala, i nadam se da će biti omogućen izvoz naših autmobila na to tržište",

rekao je Knežević novinarima u Beogradu posle potpisivanja Protokola sa Prvog zasedanja Međuvladine srpsko-kazahstanske komisije i Sporazuma o konstituisanju Poslovnog saveta.

On je dodao da je to pitanje davno bilo rešeno, samo se čekalo da zabrane padnu, a da je konačna odluka o tome na zasedanju Evroazijske komisije.

Ministar privrede Kazahstana Kuandik Bišimbajev je

kazao da je njegova zemlja odlučila da podrži odluku o bescarinskom uvozu automobila iz Srbije jer je ocenjeno da oni nisu direktna konkurencija tamošnjoj automobilskoj industriji.

"U poslednje vreme Kazahstan beleži rast automobilske industrije i proizvodnje, ali smo zaključili da vaši automobili nisu direktna konkurencija", kazao je Bišimbajev.

Potvrdio je da će Kazahstan, koji se ranije protivio da se olakša uvoz automobila iz Srbije na tržište Evroazijske unije, podržati takav predlog.

Knežević je kazao je trgovinska razmena Srbije i Kazahstana mala, ali da očekuje njen rast u narednom periodu. Robna razmena u prošloj godini bila je 166 miliona dolara, sa deficitom na srpskoj strani.

U uvozu iz Kazahstana u Srbiju 80 odsto su nafta i naftni derivati, dok su u izvozu iz Srbije najzastupljeniji poljoprivredni proizvodi.

"U svim segmentima privrede možemo ostariti velik iskorak", kazao je Knežević.

Bišimbajev je rekao da Kazahstan pridaje veliki značaj radu Poslovnog saveta i da će danas potpisani sporazum doprineti proširenju saradnje dve zemlje.

Podsetio je da između Srbije i Kazahstana šest godina postoji sporazum o slobodnoj trgovini i istakao da se sada priprema takav sporazum između Srbije i svih zemalja Evroazijske unije.

Kada će klaničari i trgovci dobro živeti od kremenadle

Krajem jula i početkom avgusta cene svinjetine skočile su i za 50 odsto, a sada, kažu trgovci, konačno padaju, dok se znatno pojeftinjenje tek očekuje. Niže cene odgovaraju potrošačima, dok su se nedavnom poskupljenju obradovali samo poljoprivrednici koji trenutno po kilogramu žive vage tovljenika dobijaju i 190 dinara, što je za četvrtinu više od cene koju su dobijali početkom godine.

Milivoje Stevanović, iz Dudovice kraj Beograda, u posao sa svinjama uložio je, kaže više od polovine života i gotovo sve što je ikada zaradio. Samo zato, nije odustao od svinjogojstva ni u vreme kada je kao početkom godine, kaže, gubio 3.000 dinara po tovljeniku.

Milivoje Stevanović kaže da je proizvođačka cena svinja od 145 do 150 dinara. "To je cena ako ne računamo amortizaciju objekata, sredstava za rad, mehanizacije. Ova cena je dobra cena, da li će biti održiva, videćemo - od nas to ne zavisi", ističe Stevanović.

U vreme kada su mnogi izašli iz ove proizvodnje Milivoje je i dobio nagradu gradske komore za najuspešnijeg. Kaže da je uspeh u tome što na farmi rade svi članovi porodice.

"Uspevamo da imamo dobre rezultate na njivama, pa tu svoju hranu kroz sopstvenu mešaonu stočne hrane plasiramo u svoje farme", kaže Stevanović.

Do pre nekoliko godina u Dudovici je bilo 16 velikih svinjarskih farmi, danas samo jedna. U knjigama zadruge koja više ne postoji ostalo je zabeleženo da je godišnje od prometa životinja u selo ulazilo dva miliona maraka.

Uvoz mesa nije jedini razlog zamiranja stočnog fonda, kažu u Privrednoj komori.

"Mi moramo da donesemo pravilnik o oceni kvaliteta svinjskih trupova na liniji klanja. Druga stvar je sigurno vakcinacija protiv svinjske kuge, ne zato što ćemo mi izvoziti svinjsko meso u EU, koja je inače prezasićena ovim proizvodom, već zato što možemo da proizvodimo tradicionalne fermentisane proizvode koji mogu da nađu put i sa cenom i sa količinom na evropskom tržištu", kaže Nenad Budimović iz Privredne komore Srbije.

U Srbiji je dozvoljen uvoz zamrznutog svinjskog mesa ukoliko je od klanja prošlo pola godine, a domaća industrija ima još toliko da ga preradi. Stručnjaci traže da se taj rok prepolovi.

"Za naše proizvođače i potrošače od izuzetne važnosti bi bilo da se u našem zakonodavstvu, odnosno pravilniku o deklaraciji svežeg mesa, vidi zemlja porekla, i informacija o datumu klanja ili datum zamrzavanja svežeg mesa. Na osnovu toga kupac bi se opredelio da li je to meso za njega ili ne", kaže Čedomir Radović iz Instituta za stočarstvo.

Od krmenadle će dobro živeti i poljoprivrednici i klaničari i trgovci, tek kada se poveća izvoz mesa, a to kažu stručnjaci ne može bez novih pravila.

Obuka nastavnika za borbu protiv trgovine decom

Cilj projekta "Prevenција trgovine decom i mladima u obrazovanju" je da se prosvetni radnici obuče da prepoznaju decu žrtve trgovine ljudima i o tome obaveste nadležne institucije kako bi im pomogli. Pouzdanih podataka o broju dece žrtava trgovine ljudima nema, ali se zna da su ona laka meta. Projekat zajedno realizuju Ministarstvo za rad, boračka i socijalna pitanja, Ministarstvo prosvete i humanitarna organizacija UNITAS, a u planu je da do kraja godine budu obučeni prosvetni radnici iz 300 škola u Srbiji.

Ako dete popusti u učenju i često izostaje iz škole a roditelji se ne pojavljuju da pravdaju izostanke, ako dete počne neprimereno da se oblači i nosi skupe stvari ili se pak povlači u sebe - neki su od pokazatelja da se s njim nešto dešava. Iskusan nastavnik, takve simptome tumači kao ozbiljan signal za uzbunu. Važno je kažu stručnjaci, da se brzo reaguje kako bi se detetu u nevolji pomoglo.

"I onda krećete dalje u akciju da vidite da li je reč o trgovini, ili je reč o porodičnom nasilju ili o bilo kom nekom obliku nekog negativnog dešavanja u životu deteta", objašnjava Biljana Lajović, specijalista školske psihologije i jedan od autora projekta.

"Naš je cilj da dopremo do dece, da im ukažemo na potencijalne opasnosti i da na neki način shvate da moraju da se čuvaju", navodi Branko Kovačević iz UNITAS humanitarne organizacije.

Deca žrtve trgovine ljudima primorana su na prosjačenje i prinudni radi ali ih i seksualno eksploatišu i primoravaju na krivična dela, jer kao mlađi maloletnici, ne mogu krivično da odgovaraju.

"Država jeste oformila mehanizam, procedure, unapredili smo normativni okvir, međutim sve to treba staviti u funkciju. O ovoj pojavi mora se pričati, mora se razgovarati", objašnjava Sanja Kljajić, direktorka Centra za zaštitu žrtava trgovine ljudima.

Od početka godine prijavljeno je 29 mogućih žrtava trgovine ljudima, a među migrantima 27. Deca koja putuju bez pratnje odraslih, najčešće su žrtve.

"Ovo nisu male brojke, ovo su brojevi koji su došli do sistema i prošli kroz sistem. A koliki je broj onih koji nisu prijavljeni odnosno koliki je broj onih koji uopšte ne razumeju da su predmet trgovine ljudima ili da imaju mogućnost da kažu ne. Ne može se problem o trgovini ljudima koji je povezan i sa brojnim drugim problemima rešavati samo u jednom ministarstvu", naglašava Aleksandar Vulin, ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Tokom prošle godine, evidentirano je 40 osoba koje su bile žrtve trgovine ljudima. Taj broj, upozorava resorni ministar, mogao bi da bude premašen ove godine. Najviše njih je seksualno eksploatisano, ali su korišćeni i za prinudan rad, za krivična dela a zabeležen je i jedan slučaj nezakonitog usvojenja.